

BJZ.NU  
S. Slijkhuis  
Twentepoort Oost 16a  
7609 RG ALMELO

Datum: 1-5-2020  
Ons kenmerk: 2559  
Betreft: Briefnotitie m.b.t. wettelijke consequenties Wet natuurbescherming  
ruimtelijke ontwikkeling Olstergaard, Olst

Geachte heer Slijkhuis,

Er zijn concrete plannen voor het ontwikkelen van 40-80 woningen in de wijk Olstergaard, aan de zuidoostkant van Olst. Uit een uitgevoerd natuurwaardenonderzoek, dat in 2018 is uitgevoerd<sup>1</sup>, is gebleken dat door omwonenden melding wordt gedaan van een bezette nestplaats van de steenuil, iets ten westen van het plangebied. Aangezien het functionele leefgebied van de steenuil jaarrond beschermd is (zowel de rust- en nestplaats, alsmede het foerageergebied), kan het zijn dat de voorgenomen activiteiten tot wettelijke consequenties leiden, als blijkt dat het functionele leefgebied van de steenuil daadwerkelijk wordt aangetast.

U heeft ons gevraagd te adviseren m.b.t. de wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming, specifiek de wettelijke consequenties van de voorgenomen ontwikkelingen in relatie tot mogelijk aanwezig functioneel leefgebied van de steenuil. Op onderstaande afbeelding wordt het plangebied Olstergaard (tevens onderzoeksgebied) weergegeven.



Weergave plangebied (Bron luchtfoto: Provincie Overijssel).

Om antwoord te kunnen geven op de gestelde vraag wordt in voorliggende briefnotitie, ingegaan op twee onderzoeksvragen:

<sup>1</sup> EcoTierra rapportnr. Q2018.121.1.2 d.d. 14-2-2019

1. Behoort het plangebied tot functioneel leefgebied van de steenuil?
2. Wordt het functioneel leefgebied van de steenuil negatief beïnvloed door uitvoering van voorgenomen activiteiten?

Ad 1.

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvraag is het plangebied twee maal bezocht in het voorjaar van 2020. Steenuilen zijn standvogels en bezetten het gehele jaar het territorium. Het functionele leefgebied rond de nestplaats is slechts enkele honderden meters. In het broedseizoen vliegen ze vaak nog minder ver van de nestplaats. Doorgaans zijn steenuilen zeer vocaal gedurende een groot deel van het jaar. Alleen gedurende enkele maanden na het uitvliegen van de jongen (juli – begin september) zijn ze stiller. Zodra de jongen het territorium verlaten (vanaf half augustus – september) neemt de roepactiviteit weer toe. Vermoedelijk omdat jonge vogels ook een plek willen bezetten en het handig is te weten waar andere uilenparen zitten.

De beste tijd om steenuilen te inventariseren is de periode februari – maart. In deze periode zijn steenuilen erg territoriaal, roepen ze veelvuldig spontaan (zowel overdag als in de schemer en nacht) en reageren ze doorgaans sterk op geluidnabootsing. Deze reactie zet zich voort tot het einde van de broedtijd, half juni. Steenuilen zijn te karteren op de volgende wijze:

- Zoeken naar sporen, zoals uitwerpselen, braakballen, ruiveren, prooiresten, oude nestplaats en zichtwaarneming; zowel overdag als in de schemer (hele jaar);
- Zoeken naar foeragerende vogels in de nacht m.b.v. een warmtebeeldcamera (hele jaar);
- Geluidnabootsing van de roep (man en vrouw) van de steenuil (september-eind juni, bij voorkeur maart-mei);
- Luisteren naar spontaan roepende uilen in de schemer; bij voorkeur de avondschemering (september-eind juni, bij voorkeur maart-mei);

Het plangebied is drie maal te voet bezocht door een ervaren onderzoeker<sup>2</sup>, op een dusdanige wijze dat het volledige plangebied ‘beluisterd’ kan worden en eventueel aanwezige uilen de geluidnabootsing gehoord moeten kunnen hebben. Er is geluisterd naar spontaan roepende steenuilen en tevens is geluidnabootsing toegepast door middel van het imiteren van de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> fase van de roep d.m.v. fluiten met de mond. Dit is een beproefde onderzoeksmethode.

datum	weersgesteldheid	bijzonderheden
8-2-2020	Bewolkt, droog, 9°C, windstil	Geen
4-3-2020	Bewolkt, droog, 10°C, windstil	Geen
9-4-2020	Bewolkt, droog, 16°C, wind 1-2 Bft	Geen

#### Resultaten

Uit het uitgevoerde veldonderzoek is niet gebleken dat het plangebied tot functioneel leefgebied van de steenuil behoort. Er werd tijdens geen enkel bezoek een uil gehoord of waargenomen in het plangebied.

#### Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied niet tot functioneel leefgebied van de steenuil behoort. Steenuilen bezetten er geen rust- of voortplantingsplaats en er zijn geen aanwijzingen dat steenuilen het plangebied benutten als foerageergebied. Indien steenuilen een

<sup>2</sup> Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreize. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij is sinds 1985, in meer en mindere mate, betrokken bij populatieonderzoek naar steenuilen in de ZO-Achterhoek. Daarnaast heeft hij meermaals grote gebieden onderzocht op het voorkomen van steenuilen, waaronder in de Achterhoek en de Rijnuitwaarden rondom Rees (BRD). Hij woont in een gebied met één van de hoogste dichtheden aan steenuilen in ons land en heeft jaarlijks nestelende steenuilen in een nestkast op zijn woonerf.

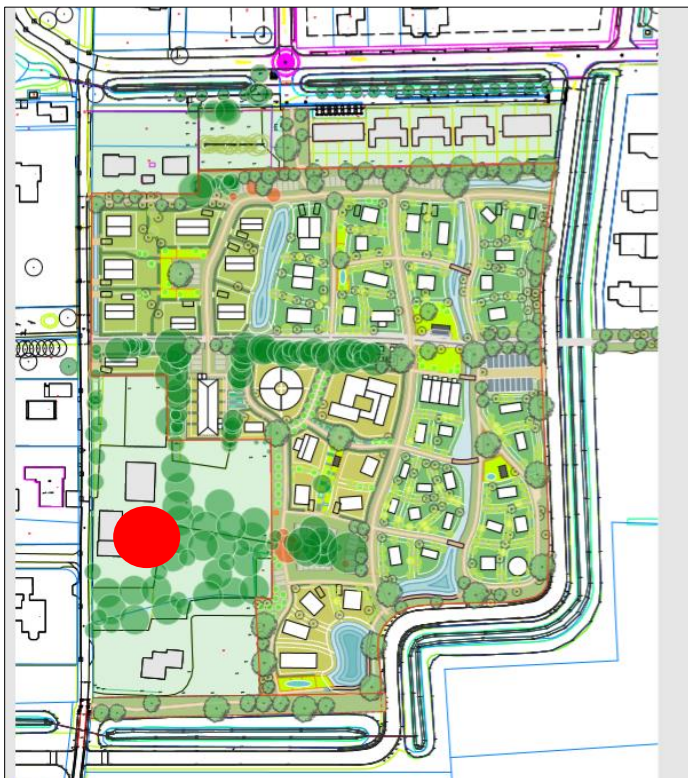
nestplaats bezetten buiten het plangebied, maar het plangebied benutten als foerageergebied, dan zouden steenuilen vanuit het 'foerageergebied' zeker gereageerd hebben op de geluidsnabootsing.

Het plangebied was in 2019 en het voorjaar 2020 in gebruik als maïsakker. Een dergelijk gebruik vormt een ongeschikte habitat voor steenuilen omdat er geen muizen en geen regenwormen in maïskland voorkomen. De afwezigheid van de steenuil was dan ook geen echte verrassing. In het verleden (2016) was het plangebied ook in gebruik als grasakker (bron: Google streetview).

Tevens staat er hoge en dichte begroeiing tussen de vermeende nestplaats (zoals genoemd in de natuurwaardenrapportage uit 2018) aan de Jan Schamhartstraat en het plangebied. Steenuilen zijn niet snel geneigd vanuit de nestplaats, eerst over hoge bomen te vliegen, naar het foerageergebied.

Ad 2.

Het voornemen is om het plangebied te ontwikkelen als woningbouwlocatie. De opzet is gericht op het integreren van de reeds aanwezige opgaande beplanting (zie kaartbeeld onder). Met de rode stip wordt de gemelde nestplaats uit 2018 aangeduid.



*Verbeelding van het wenselijke eindbeeld en de geclaimde nestplaats van de steenuil (2018).*

Het huidige gebruik van het plangebied bestaat uit akker (maïs). Een dergelijke inrichting en beheer maken het plangebied tot een nagenoeg ongeschikt foerageergebied voor de steenuil. Gelet op de beperkte beschikbaarheid aan geschikt foerageergebied, rondom de geclaimde nestplaats uit 2018, is het onwaarschijnlijk dat het territorium bezet is gebleven in de periode dat het plangebied in gebruik was als akker.

Het inrichten van het plangebied, zoals beoogd in voorliggend plan, vormt een voor steenuilen meer geschikte habitat. Het is bekend dat steenuilen, mits er nest- en foerageergebied voorhanden is, zich ook in stedelijk gebied duurzaam kunnen vestigen (persoonlijke ervaring met paar in dorpskern Aalten).

De afwisseling van bebouwing, siertuinen met gazon, oever en open water, vormt een geschikt foerageergebied voor steenuilen. Voorwaarde is wel, dat de opgaande begroeiing niet te hoog en besloten mag worden.

#### Conclusie

Los van de vraag of het plangebied wel tot functioneel leefgebied van de steenuil behoort, wordt het plangebied na inrichting als geschikte habitat voor de steenuil beschouwd. De duurzame instandhouding van een eventueel bezette nestkast, net buiten het plangebied, wordt niet in gevaar gebracht door uitvoering van de voorgenomen activiteiten.

#### **Wettelijke consequentie**

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt geen rust- of nestplaats van de steenuil beschadigd/vernield en wordt het functionele leefgebied (specifiek foerageergebied) niet aangetast.

Er hoeft geen ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te kunnen voeren, overeenkomstig wet- en regelgeving voor de steenuil.

De Wet natuurbescherming vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteiten.